

PWYLLGOR CRAFFU TESTUN 3 - DYDD LLUN, 19 MEHEFIN 2023

**COFNODION CYFARFOD O BWYLLGOR TROSOLWG A CHRAFFU PWNC 3 A
GYNHALIWYD AR FFURF HYBRID YN SIAMBR Y CYNGOR - SWYDDFEYDD DINESIG,
STRYD YR ANGEL, PEN-Y-BONT AR OGWR, CF31 4WB, DYDD LLUN, 19 MEHEFIN 2023,
AM 16:00**

Presennol

Y Cynghorydd P Davies – Cadeirydd

S J Bletsoe	N Clarke	C Davies	M J Evans
P W Jenkins	W J Kendall	J E Pratt	G Walter
I Williams	MJ Williams		

Gwahoddwyr:

Cynghorydd Neelo Farr

Aelod Cabinet dros Ddiogelwch Cymunedol a Lles

Janine Nightingale
Zak Shell
Ieuan Sherwood

Cyfarwyddwr Corfforaethol, Cymunedau
Pennaeth Gweithrediadau - Gwasanaethau Cymunedol
Rheolwr y Grŵp - Economi, Adnoddau Naturiol a Chynaliadwyedd

Swyddogion:

Rachel Keepins	Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd
Meryl Lawrence	Uwch Swyddog Gwasanaethau Democrataidd - Craffu
Jessica Mclellan	Swyddog Craffu
Lucy Beard	Swyddog Craffu

35. **YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB**

Y Cynghorydd Mike Kearns.

36. **DATGAN BUDDIANNAU**

Datganodd y Cynghorydd Melanie Evans fuddiant personol mewn Eitem 4 ar yr Agenda, diweddariad ar y Gronfa Ffyniant Gyffredin, fel aelod o Gyngor Tref Pencoed a Llywodraethwr Cymunedol ar gyfer Ysgol Gyfun Pencoed ac Ysgol Gynradd Croesty.

37. **CYMERADWYO COFNODION**

PENDERFYNWYD: Cymeradwyo cofnodion cyfarfodydd y Pwyllgor Craffu a Throsolwg Pwnc 3 ar 26 Medi 2022, 14 Tachwedd 2022, 12 Rhagfyr 2022, 4 Ionawr 2023 a 23 Ionawr 2023 yn gofnod gwir a chywir.

38. **DIWEDDARIAD AR Y GRONFA FFYNIANT GYFFREDIN**

Cyflwynodd y Cyfarwyddwr Corfforaethol, Cymunedau yr adroddiad, gyda'r nod o roi trosolwg i'r Pwyllgor o gynlluniau grant arfaethedig sydd ar fin dechrau.

Diolchodd y Cadeirydd i'r Cyfarwyddwr Corfforaethol, Cymunedau a thrafododd y Gwahoddedigion a'r Aelodau y canlynol:

- Y cyfnod a gymerir i gymeradwyo cytundeb Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU (CFfGDU) a'r cyfrifoldeb am hyn.

PWYLLGOR CRAFFU TESTUN 3 - DYDD LLUN, 19 MEHEFIN 2023

- A allai mecanweithiau rheoli risg alluogi defnyddio arian o gronfeydd wrth gefn y Cyngor i fwrw ymlaen â chynlluniau a'u disodli pan dderbyniwyd cyllid i alluogi prosiectau i barhau lle cytunwyd ar gyllid mewn egwyddor.
- Dyraniad CFFGDU yn nhabl Prifddinas-Ranbarth Caerdydd (CCR) ac 8.3% o gyfanswm dyraniad cyllid yr Awdurdod o'r rhanbarth, gan eu rhoi yn yr 8fed o'r 10 Awdurdod Lleol ar gyfer canran y cyllid.
- Gweithio ar y cyd a sicrwydd bod cefnogaeth ac adnoddau ar gael i bobl sy'n gwneud cais am grantiau a chydweithio â'r sector gwirfoddol a grwpiau cymunedol llai i feithrin cadernid a datblygu economaidd.

Dywedodd y Cadeirydd nad oedd unrhyw gwestiynau pellach i'r Gwahoddedigion, diolchodd i'r Gwahoddedigion am eu presenoldeb a dywedodd y gallent adael y cyfarfod.

PENDERFYNWYD:

Yn dilyn ystyriaeth fanwl a thrafodaethau gydag Aelodau Cabinet a Swyddogion, gwnaeth y Pwyllgor yr Argymhellion canlynol:

1. Er bod y Pwyllgor yn cydnabod bod dechrau cynllun neu brosiect cyn cadarnhad ysgrifenedig o unrhyw Gyllid Grant y Llywodraeth yn peri rhywfaint o risg, fe wnaeth yr Aelodau ystyried a oedd y broses a gynhaliwyd gan y Cabinet a'r Swyddogion wedi ystyried y risg na fyddai Llywodraeth y DU yn caniatáu cyflwyno cyllid blwyddyn 1 i flwyddyn 2. Felly, argymhellodd yr Aelodau i'r Cabinet ystyried a oedd dechrau'r broses o'r prosiectau hyn cyn derbyn cyllid yn risg gyfiawn wrth symud ymlaen a hefyd yn rhoi sicrwydd ynghylch sut y gallent sicrhau y bydd yn cael ei ystyried mewn penderfyniadau yn y dyfodol, gan na fyddai'r Awdurdod am dderbyn dim llai na'r 8.3% a gyhoeddwyd gan Lywodraeth y Deyrnas Unedig (DU).
2. Mae'r Pwyllgor hefyd yn argymhell y dylid archwilio ffordd o ddarparu cyllid interim byrdymor (gan gynnwys cronfeydd wrth gefn posibl) ar gyfer prosiectau sydd â lefel uchel o sicrwydd o Gyllid Grant a rhoddir ystyriaeth i fecanweithiau ar gyfer rheoli risg a chaniatáu i brosiectau ddechrau lle cytunwyd ar Gyllid Grant mewn egwyddor, ond heb eu ffurfioli eto.

a gofynnodd y Pwyllgor:

3. Rhoi gwybod i'r Aelodau am y canlyniad, cyn gynted â phosibl, ynghylch a oedd y cais a wnaed gan nifer o Awdurdodau i gyflwyno cyllid blwyddyn 1 i flwyddyn 2 wedi'i roi ai peidio.
4. Gwybodaeth a gynigiodd y Cyfarwyddwr Cymunedau ynghylch ymgysylltu â grwpiau cymunedol i sefydlu lefel y galw am Gyllid Grant Buddsoddi Lleol Pen-y-bont ar Ogwr a'r cymorth sydd ei angen. Roedd hyn mewn ymateb i bryderon yr Aelodau ynghylch cyfrifoldebau a dibyniaeth ar wirfoddolwyr a sefydliadau i gyflawni'r prosiectau ac esboniadau'r Swyddogion mai rhan o'r CFFGDU oedd meithrin cadernid a datblygu economaidd, gan dargedu cymunedau nad oes ganddynt fynediad i'r math hwnnw o gyllid fel arfer.

39. **ADRODDIAD ENWEBU PENCAMPWR RHIANTA CORFFORAETHOL**

Cyflwynodd y Swyddog Craffu yr adroddiad a ofynnodd i'r Pwyllgor enwebu un Aelod fel ei Hyrwyddwr Rhianta Corfforaethol i gynrychioli'r Pwyllgor fel gwahoddedig i gyfarfodydd Rhianta Corfforaethol Pwyllgor y Cabinet.

Gwahoddodd y Cadeirydd enwebiadau, ac yn dilyn hynny

PENDERFYNWYD: Enwebu'r Cyngorydd Jonathan Pratt i gynrychioli Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Pwnc 3 fel Gwahoddedig i gyfarfodydd Rhianta Corfforaethol Pwyllgor y Cabinet.

40. **DIWEDDARIAD AR Y FLAENRAGLEN WAITH**

Trafododd y Pwyllgor y Flaenraglen Waith amlinellol ddrafft a mynegodd yr Aelodau bryder bod gan y Gyfarwyddiaeth Cymunedau adnoddau digonol, gan roi sylwadau ar lefel arbedion cyllideb y Gyfarwyddiaeth a wnaed dros y 10 i 12 mlynedd diwethaf, lefel y swyddi gwag heb eu llenwi, yr ymatebion sy'n weddill i Argymhellion Craffu, ceisiadau am wybodaeth ac oedi mewn sicrhau bod adroddiadau ar gael. Pwysleisiodd y Pwyllgor nad beirniadaeth o'r Cyfarwyddwr nac unrhyw staff oedd hyn.

Yn dilyn trafodaethau manwl, gwnaeth y Pwyllgor yr argymhellion canlynol:

1. Croesawodd yr Aelodau eu safbwynt o fewn y Pwyllgor i herio a chraffu yn gywir, ond roeddent yn unfrydol yn teimlo nad oeddent wedi cael y cyfle a'r cwrpas i wneud hynny'n gyson. Mynegodd yr Aelodau bryderon difrifol a'r angen am well dealltwriaeth o'r strwythur, yr adnoddau a'r pwysau yn y Gyfarwyddiaeth Cymunedau er mwyn deall y sefyllfa yn well ynghylch unrhyw faterion posibl ac i geisio sicrwydd bod gan y Gyfarwyddiaeth yr adnoddau i gyflawni'r hyn sydd ei angen.

Cytunodd y Pwyllgor fod y pryder hwn yn hollbwysig ac argymhellodd y dylid gofyn am gyfarfod anghyffredin, cyn i'r Pwyllgor graffu ar unrhyw adroddiadau pellach gan y Gyfarwyddiaeth a drefnwyd ar y Flaenraglen Waith amlinellol ddrafft. Gwnaethant ofyn i'r Prif Weithredwr, yr Arweinydd a'r Cabinet, a'r Swyddogion Cyllid priodol gael eu gwahodd i'r cyfarfod rhyfeddol hwn gyda'r nod penodol o geisio sicrwydd ac, os oes angen, cydweithio i nodi atebion posibl.

2. Mae'r Pwyllgor yn gofyn am sicrwydd bod modd cyflawni'r pynciau arfaethedig a drefnwyd yn y Flaenraglen Waith Amlinellol ddrafft cyn ystyried a chytuno pellach ar eu Blaenraglen Waith.

PENDERFYNWYD: Cymeradwyodd y Pwyllgor y Flaenraglen Waith yn Atodiad A, yn amodol ar ychwanegu'r uchod, nododd y Daflen Gweithredu Argymhellion Monitro yn Atodiad B a nododd fod y Flaenraglen Waith, y Daflen Gweithredu Argymhellion Monitro a byddai unrhyw ddiweddariadau gan y Pwyllgor yn cael eu hadrodd i gyfarfod nesaf y Pwyllgor.

41. **EITEMAU BRYD**

Dim.

Daeth y cyfarfod i ben am 18:10